

Kako bakterije mogu pomoći varaždinskom zelju, hrenu i buči u borbi protiv suše - počinju istraživanja u sklopu projekta Climagrit

5.2.2026.

U Varaždinskoj županiji počinju istraživanja kojima će se tražiti odgovor na pitanje mogu li biljke, prvenstveno varaždinsko zelje, ludbreški hren i buča, postati otpornije na sušu.

Istraživanja će se provoditi u sklopu EU projekta „Integracija znanosti i tradicije za otpornu i održivu proizvodnju hrane u doba klimatskih promjena – Climagrit“. Riječ je o projektu koji su pokrenule znanstvenice Instituta Ruđer Bošković, a glavni partner je Varaždinska županija. Ostali partneri su Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište Sjever, UNIOS i Institut za antropologiju.

U Županijskoj palači danas je održan sastanak župana Anđelka Stričaka i pročelnika Upravnog odjela za poljoprivredu i zaštitu okoliša dr. sc. Dragutina Vinceka sa znanstvenicima, voditeljicom projekta dr. sc. Ines Sviličić Petrić sa Zavoda za istraživanje mora i okoliša Instituta Ruđer Bošković, pročelnicom Odjela za prehrambenu tehnologiju Sveučilišta Sjever doc. dr. sc. Dunjom Šamec te izv. prof. dr. sc. Markom Petekom i doc. dr. sc. Ivanom Magdićem s Odsjeka za agroekologiju Agronomskog fakulteta.

Znanstvenici će, pojednostavljeno rečeno, u Varaždinskoj županiji istraživati kako „dobre“ bakterije iz tla mogu povećati otpornost biljaka na klimatske promjene. Na sastanku su dogovarane konkretne aktivnosti, provedba pokusa te suradnja znanstvenika, stručnjaka i poljoprivrednika na terenu.

- Želimo spojiti znanost i iskustvo poljoprivrednika kako bismo razvili konkretna rješenja. Naš cilj je omogućiti poljoprivredi da ostane održiva i otporna u nadolazećim desetljećima, a ključno pitanje na koje tražimo odgovor je mogu li mikroorganizmi koji žive u tlu pomoći biljkama da se nose s klimatskim promjenama - navela je dr. sc. Ines Sviličić Petrić, voditeljica projekta iz Zavoda za istraživanje mora i okoliša.

Ovaj inovativan projekt je značajan za poljoprivrednu proizvodnju Varaždinske županije, istaknuo je župan Stričak.

- Suša već godinama stvara ogromne probleme i štete. U razdoblju od 2005. do 2023. godine štete u poljoprivredi u Varaždinskoj županiji procijenjene su na oko 560 milijuna eura, odnosno 50-ak milijuna eura godišnje. I dok 2024. nije bilo šteta, suša nas je ponovno pogodila prošle, 2025. godine. Proglasio sam prirodnu nepogodu za 20 od 28 naših gradova i općina, uz štetu veću od 13 milijuna eura. Zato nam je ovaj projekt važan. Nadamo se da će znanstvena istraživanja upravo na našem području donijeti rješenja koja će pomoći našim poljoprivrednicima da lakše prebrode sušna razdoblja i zaštite proizvodnju - rekao je župan Stričak.

Naglasak je na autohtonim poljoprivrednim kulturama Varaždinske županije koje su zaštićene na razini Europske unije, a to su varaždinsko zelje, ludbreški hren i buča, od koje se proizvodi varaždinsko bučino ulje.

Aktivnosti uključuju istraživanja na poljoprivrednim površinama, primjenu novih mjera zajedno s proizvođačima te razvoj modela za rano prepoznavanje i predviđanje rizika od suše.

Važan rezultat projekta bit će i izrada Programa ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama za Varaždinsku županiju, koji će omogućiti da se rezultati projekta trajno uključe u županijske politike i prakse.

Rezultati projekta prenosit će se poljoprivrednicima kroz info-dane, edukativne radionice i promociju kako bi se nova znanja mogla što brže i lakše primijeniti u praksi.

Ukupna vrijednost projekta je 583.752,84 eura, od čega se sa 496.189,89 eura financira iz Programa Konkurentnost i kohezija 2021 – 2027, u okviru Poziva "Jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama i upravljanja rizicima".

Projekt će trajati tri i pol godine, sve do lipnja 2029.

